

РЕЦЕНЗІЇ

Новаційне бачення щодо ролі недержавних організацій у публічному процесі**Рецензія на монографію Галай А.О.
“Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління”**

Питання формування громадянського суспільства і взаємодії його з державою були в останні роки одним із пріоритетних напрямів наукового пошуку в Україні.

У дослідженнях подекуди відзначається той фактор, що не усі організації громадського сектору ефективно діють, тим самим частково нівелюючи позитив для суспільства і держави від свого існування.

Аналіз практики діяльності організацій громадського сектору юридичного спрямування дозволяє зробити висновки, що чимало організаційних та управлінських питань їх функціонування невідомі членам та керівництву цих організацій. Наявні наукові розробки у сфері організації та управління організацій громадського сектору піднімають питання правового регулювання діяльності організацій громадського сектору, формування управлінських відносин лише фрагментарно (наприклад, питання ресурсного забезпечення, зв'язків з державою, виконання окремих напрямів діяльності). При цьому певна частина існуючих розробок названої галузі є перекладними, мінімально адаптованими до особливостей пострадянського простору, українських реалій. Чимало авторів такої літератури або не є науковцями і у своїх працях висвітлюють суто практичні, відірвані від загально-концептуального контексту, питання діяльності громадського руху; інші навпаки, через те, що не знають специфіки недержавного правозахисту, не можуть запропонувати для організацій громадського сектору конкретних форм впровадження результатів їх наукових досліджень.

У цьому зв'язку рецензована наукова монографія є актуальною комплексною працею, що розкриває сучасні науково-обґрунтовані положення адміністративно-правового регулювання, організації та управління неприємницькими громадськими організаціями юридичного спрямування, їх участі у публічному управлінні.

За результатами авторського дослідження вирішено коло науково-прикладних завдань, серед яких виділимо формулювання сутності теорії самоорганізованого громадянського суспільства та роль держави у його існуванні, розкриття змісту та форм взаємодії держави та недержавних інституцій для вирішення питань суспільного значення, надання характеристики основних організацій юридичного спрямування серед недержавних інституцій в Україні, дослідження юридичних клінік як особливих інститутів громадянського суспільства і суб'єкта адміністративно-правових відносин тощо.

Автор дослідження у першому розділі своєї наукової праці надає системну ха-

Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління / Андрій Олександрович Галай: [Монографія]. — К.: КНТ, 2015. — 440 с.

рактеристику теоретико-правових та історико-правових основ діяльності недержавних інституцій юридичного спрямування. Ним охарактеризовано генезу і сутність принципу участі громадських об'єднань у публічному управлінні, визначено і доречно запропоновано удосконалення понятійно-категоріального апарату діяльності цих інституцій, проведено їх класифікацію та виокремлено серед них громадські об'єднання юридичного спрямування.

Обґрунтовано з позиції адміністративно-правової науки виглядає система положень зовнішньо-організаційної діяльності організацій громадського сектору, що розкривається у другому розділі монографії. У ньому системно охарактеризовано зміст та форми взаємодії держави та недержавних інституцій для вирішення питань суспільного значення, взаємодію органів місцевої влади та недержавних організацій як шлях вирішення соціальних проблем місцевої громади, правові основи організації зв'язків між недержавними структурами з метою розбудови громадянського суспільства.

Ключовими у прикладному сенсі є третій та четвертий розділи наукового дослідження А.О. Галая. У першому з них, автор, на основі аналізу міжнародного досвіду функціонування недержавних організацій юридичного спрямування, вивчення кращого досвіду діяльності різних напрямів невідприємницьких громадських організацій в Україні розробив конкретні пропозиції щодо удосконалення правових та організаційних питань їх діяльності щодо реалізації цілей правової держави та громадянського суспільства.

У останньому розділі вперше у адміністративно-правовій науці комплексно побудовано засадничі основи діяльності такого новаційного прояву інституцій громадянського суспільства як юридичні клініки вищих навчальних закладів України. Автор, на основі значного кола емпіричних досліджень, з використанням власного багатого досвіду організації таких інституцій обґрунтовано доводить тезу про те, що юридичні клініки являють специфічний суб'єкт організацій громадянського суспільства та публічного управління, системно характеризує адміністративно-правові основи організації та управління юридичними клініками, юридичної клінічної освіти, побудови діяльності юридичних клінік на основах якості, пропонує комплекс правових пропозицій до урегулювання їх діяльності.

Заслугує позитивної оцінки комплекс висновків та пропозицій за результатами проведеного дослідження, які дозволяють удосконалити теоретичні положення щодо діяльності інституцій громадянського суспільства та їх взаємодії з державою, адміністративно-правове регулювання функціонування громадських об'єднань юридичного спрямування, форми і методи практичної діяльності недержавних організацій юридичного спрямування як учасників публічного управління.

Загалом, монографія А.О. Галая є важливою подією в науці адміністративного права України, оскільки в ній усебічно досліджено організаційні та правові основи діяльності громадських об'єднань юридичного спрямування, їх участь у публічному управлінні в умовах становлення України як демократичної, правової держави.

С. Ф. Константінов, д.ю.н., професор,
учений секретар Вченої ради
Національної академії внутрішніх справ

